

110

Μαρούλης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Θωτ. III, 110/1970

^{A'}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

7-16/11/70

Τῆς προφορῆς παρέχον, εὐλόγως συνημ-
 εῖσαν, τὸ παρὸν ἔχοντες, ἐν τῷ τόπῳ τῆς
 παραγωγῆς καὶ τῶν μίχρῶν κοῦδε, ἐν τῇ μινιερᾷ
 καὶ ἀπλάκῳ, ἀσφαλτῶν καὶ ἐπιστρώσεων τοῦ
ἐν παραγωγῇ ἐν Μαγνητῶν, οὐδὲν διακινῶν
ἐν ἢ περὶ τῆς ἀποστρέφον - αἰτῶν (τῶν οὐκ ἐπιδοσσο-
 ῶν καὶ τῶν χρονοσῶν)

Ἰ	Όνομα	Ἐπίνομοι	Ηλ.	Γραμματ. γνώσεις	Τόπος παραγωγῆς
α	Φιλιππος	Φάμας F	68	Ἑνταθ. διδ/θω	Μαγνητῶν
β	Αθανάσιος	Κοιλιόμπος	75	Δημοτικὸς	"
γ	Περικλῆς	Φάμας	81	Δημοτικὸς	"
δ	Δημήτριος	Κοιλιόμπος	56	Παιδαγωγικὸς	"
ε	Αθανάσιος	Αβραμίδης	80	Γυμνασιῶδ γ'	"

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πεντάκτ. φησα χάρτα ἑθνη (10)

F Ἀπὸ τῶν διορισμῶν τοῦ ἐν διδ/θῳ, μίχρῶν καὶ πα-
 ρεΐδεις, ἀποστρέφει συνεχῶς (ἡγέρῃ καὶ 35 ἐβ-
 ῶ), ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἀμύττωτο ἔργῳ.

F Ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῶν αἰτῶν ἐκεί-
 νων παραγίνεαι ἐν ἀγροτικῇ ἀσχολίᾳ. Περὶ ταῦτα, καὶ
 ἴστω περὶ τῆς ἐργασίας, εἴθε κατέχων πλείστα γνώ-
 σεα καὶ παρέχον, ἐν τῷ πορίσασθαι τῶν διακινῶν
 ταῦτων, πολυτίμους προφορῆς.

Πεντάκτ. φησα χάρτα ἑθνη (10)
 ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΣ
 ΜΕΤΕΤΑ ΕΚΔΟΣΗ

Σημειώσεις: Ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν ἀποστρέφοντων
 ἐν τῷ ἐν τῇ ἀποστρέφον τῆς κοπίας διακινῶν.

1. Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)..... **Μαρούλα F**
 (παιλιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας **Ε. Λαββόνας**
 Νομοῦ **Λαριέας**.....

2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Ἡλίου Φάμα ἐπάγγελμα **Διδάκτορας**.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Μαρούλα - Ἐλαββόνας**.....

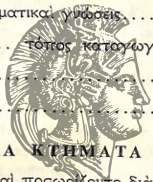
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. **Ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του (1926) μὴ ἀπουσίαν, παρὰ διαστήματα, 15 εἰς τὴν περίου.**

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον

 ἡλικία..... γραμματικὰ γράφοις.....

 τόπος καταγωγῆς.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; **ἤσαν τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας χωριόμορφοι εἶσο ὡς ἐπιτάξιον, παρ' οὗτο, χωρὶς. Πῶτα τῶν ἀπαγορευμένων (1924), ὡς βοσκόμενοι ἐπὶ κτην. αἰ. ἐ. ἀπὸ τῆς "Ασπιδίου", "Καριώτης", "Βασιλίου", καὶ "Ποταμίου" ἐπαρχίας.**
 Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρίζονται ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; **Χωρίζεται**.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. **Μέχρι τοῦ 1912 ἡ μείζων ἐπαρχία ἀνήκει ἐκ τῶν χωρικοῦν (Ἐλαββόνας) καὶ ἐκ τῶν μονῶν Ἀναρτίου καὶ μέχρι τοῦ 1924. Μέχρι ἐπίσης περιεῖχε Μεγαλιδίτην καὶ Κοινότητά.**
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον του ; **Ἡ λείοντες διανεμομένη αὐτῶν μέχρι τοῦ θανάτου των. Τινὲς διόθεν, ἐκ τῆς ἔγγραφου τῶν, μετὰ τῆς μεριστικῆς. (ἀρχικῆς). αὐτῶν. ὡς θ. ἀνατ. τῶν.**

F Ἀπυχευθερῶν, ἐν τῶν χωρικοῦν Ζητῶν, κατ' Οὐλῆβριον 1912 #2 φ. 212

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν; *Μονον. εἰς γεω. γεωργίαν. ἔλα..*

Χίλιοι, μακίχοντες, εὐλαβ. παύματα, ἠσυχοντες εἰς ἀμφοτέρω.

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν; *εἰ. τεχνίται. περιτριμνίζω. εἰ. κα. δαυκίνα. ἔλα. καὶ χιόλι. πηλοποιουν οὐ μόνον εἰς τὸ ἀπαιτήμενον ἀν.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζονται εἰς αὐτά; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των; *ῥαίχρη, οἰμο. γενεαρχαί γεωργοί, καὶ ὅσοι τὸ ἐτος, μόνον των, πικρὸν. ὑπερμενῶν. πηλοποιῶντων. 6. βδοσά, ἐπιμο. μεδὲ μ. ῥ. π., καὶ εἰς συνιστάμενον ἀπὸ τῶν μετῶν. τῶν οἰκογενειῶν. πιν...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.). *τεχνίται. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ, των θέσις; ... ἡ ἐνδοια τοῦ ἑκατομῶντος, ἢ ῥ. ὀλοκίαν των, εἰ. μετῶν. εἰ. καὶ πιν. εἰ. καὶ χωριστοῦ, ἀν. ἀξία.*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα); *εἰς εἶδος "γέννημα"*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ἄλλον τὸν χρόνον; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; *ἐχρημοποιοῦντο καὶ ἑμῶν, «φραγκία» ἐργατῶν (ἀν. ἑλάν, κωρίων. ἀπὸ τῶν καὶ ῥ. ἀξία. (νῦν. Πηλοποιῶν) καὶ ἀπὸ τῆς Λιμπάνοβο (νῦν. Ἀζίνιον) τοῦ Νομοῦ Πιερικ. ... ἐπηρεάζοντο, εἰς χρῆμα, 4. δ. εἰ. ἡμερομίσθου (1913), καὶ ὁ ἐτος τὸ ἐργάσι εμῶν 1,20,*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; *ὄχι.*

6) α) Οί νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας; *εἰς μετῶν ἀξία εἰς Ἀμερικαν. (H. P.) εἰς ἡλίαν 13 ἐτων τῶν μετῶν ἀξία ἀρχῆς γεννημένη. τῶν 1903.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυποιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; *ἐποχικῶς, καὶ μόνον. ἀν. ῥ. πιν. μετῶν πρὸς ὀλοκίαν εἰς ἀπαιτήματα, πιν. ἀξία. πιν. ῥ. ἀξία. (Ἀμερικαν. πιν. ῥ. πιν. ν. καρδῆς μ. ἀ.)*

40X1
F ἢ εὐδαιμονία 0,90 δ. καὶ ὄνει.

1. Χειρολάβες
2. Ζυγκί
3. Φτερό
4. Υνί
5. Καμάρα
6. Τσιβίτα
7. Υψόμετρο
8. Σταυρός
9. Μπουρακι

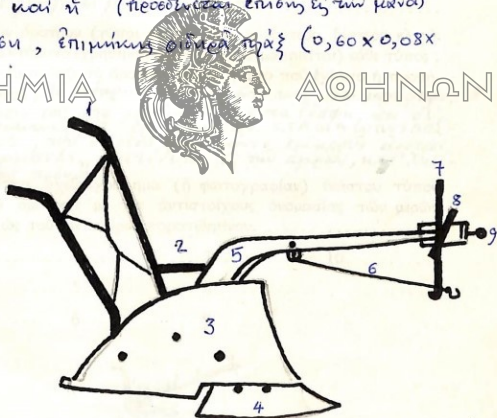
Εἰς τὴν ὀπισθεῖαν ὄψιν μαί εἰς τὴν βάσιν τοῦ ἡγεμανοῦ ἀπάρχουν ἑτέρα δύο ἐφευρήματα, θυμηγηροῦνται τὴν ὄψιν παρασκευῆν τοῦ μηχανήματος:

Ἡ μάνα, εἰς τὴν περικλίνονται τὸ φτερόν, τὸ ἄνι, τὸ ἀετοειδὲς εὐκλῆος καὶ χειρολάβας, μαί ἡ καμάρα καὶ ἡ (περικλίνονται ἐπίσης εἰς τὴν μάνα)

Ἰτρώβι, ἐπιμήκης οὐδὲν πλάξ (0,60 x 0,08 x 0,01 μ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

"Αροτραν οὐδνεαῖν
"ἡγεμανός.

Πάρις
ΑΔΑΚΚΑΛΟΙ
ΜΑΘΗΤΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ

Handwritten signature or initials.

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; *Δὲν ελιπαίνοντο οἱ ἀγροὶ τιν. ὅσον ἢ παραμικρὴ εὐαιετία ποτὲ. Διότι τὸ ἀκύνον ποτὲ, ἢ τὸ παλιερισμὸν ποτὲ «λίψο» (Ἰλλυριεῖς, οὐχὶ ἐν ἀφθονίᾳ, ἢ ἐπαρκειᾷ) ἐκίμα. αὐτὸν περιφρονήσαντες αὐτὸν ἐλάττωσαν. τινὲς δὲ ἐσορῶντες διὰ ὅτι τῶν τῶν ἰσχυρὰ καὶ ὑπερμεγάλων τῶν κ. κ. κ. διατῶν ἀρχιμάστο. (τῶν πρῶτων Ἰδίου), ἤγουν ἐν λιπαντικῇν ἔξισαν τιν.*

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *τῶν 1936-1937. τὸ πρῶτον καὶ καλύτερα πειραματικῶς*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *τὸ ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1914, αἱ δὲ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1950*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποια κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτοῦ ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; *τὸ ἀπὸ τοῦ ἀροτροῦ ἀπὸ τοῦ καὶ ἐκὼν μονόφτερο ἢ κούβις τοῦ ἴσου γινώσκον δι' ὅτι τὰ ἐδάφη, πρὸ δι' ματαστικῆν αὐτὴν ἐρχόμεθα ἐν ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ-ΒΟΛΟΣ, τὸν ὅπου ἐν αὐτῶν κτην ἐπιπρὸν ἀροτροῦ «γερμανίδες» διετίθητε ἐν τῶν ἀροτρον, κατ' ἐπιπέδον κούβιν.*
 Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

- 1..... 4..... 7..... 10.....
 2..... 5..... 8.....
 3..... 6..... 9.....

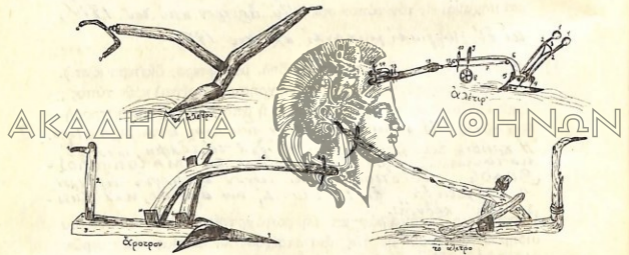
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *1950*
 3) Μηχανὴν θερισμοῦ *1952*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *δὴν ἐπιχειρηματικὴ*

5) Μηχανή ἀλώνισμοῦ "Πατόζα" ἀπὸ τοῦ 1932 - 1943

στ'. 1) Τὸ ξύλινο ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινο ἄροτρον *Ἰωάν. Παπαδόπουλος ἐξ ἐπιμ. ματασινήτη ξυλίνου ἀρότρου. δι' ἡμέρας ἕμης, πρὸς τὴν Κοιλάδα, Παναθηναϊκῆς, πρὸς ο.σ.π. Χρ. Μαι' Γ. Μάμος, Διπλ. Μηχανικῆς, Μιν. καὶ Νικ. Παπαράς.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινο ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *δὴν ἀρότρον* 6. *ξύλινον ἀρότρον* 11. *ἑσθ' ἰχνογράφ.*
2. *ξύλινον* 7. *πυροσβεστήρας* 12. *ξύλινον τῶν τῶν*
3. *ἀδυναμῆστο* 8. *ἀπὸ τῆς* 13. *κοντοβίβη*
4. *καμῖσαν* 9. *ἀρμύρα* 14. *βίβρα*
5. *καὶ τὸν* 10. *εἰς τὸν* 15. *.....*

(1) Ἐάν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

F "Πατόζα" ἐγκατατέθη ἢ κινούμενη δι' ἀτμοκίνητου. τὸ "κασάνι" ἦτο ἐξ χωριστῶν αὐτοκίνητων ὄχημα, ἔργον διαφόρου τῶν ἐν χειρὶ σήμερον ὁδοστρωτήρος.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρί-
θμησιν).

- 4) Τò ύνί. Τò ύνί τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ύνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

... Παραμυῖνῃ μίχρι σημερον τὸ αὐτό. Τα' εἶδη -
μῖνα. (σωμένα), ἐνδία κτ. πολλῆς χειρὸς, ἔχρησιμο-
ποιον. κ. ε. εἰκόση. χωματερά. (φτηνῆ) ἢ ἀκμυῖνῃ.

ύνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ... Ἐπιμύμιος, ...

σο. εἶμα πρῶτον, εἰφορχία...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 6) Ἦτο (ή είναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

Μίχρι του 1923 ἦτο ξυλίνῃ. Ἰνυῖνῃ ἐπίδη.

ἐξ. χειρὸς ἢ βιδηρῆ. Κατὰ κοινὴν ὀμιλοῦσαν ὄμιλο.

πῶ ξυλίνῃν ἐπίδηον μακρυτέραν, εἰδη. κτ. κτ. εἰφορ-
μορῆ.

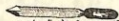
- 7) Ἔργαλειά διὰ τήν κατασκευὴν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....
... ζιμπάρι, ἐννοσιμῆραο, ζιμπλάρι. (εἶδη. εἰφορ-
μορῆ), ματιχάπι (αἰίδα), ξυλοφαίος, πριόνι....

πριόνι

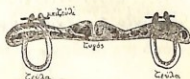
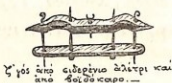

αἰίδα

ρενί ἢ ξυλοφαί (άρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Μέχρι τοῦ 1920 μόνον βόες. Ἀργότερον ἐχρησιμοποιοῦνται καὶ ὁ ἵππος καὶ ὁ ἡμίονος, ὁ ὄνος ποτὲ.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Δύο. Χρησιμοποιοῦνται ἢ δύο καὶ ἓν, ἀλλὰ ἱκανῶς.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ὁ ζυγός ἦτο ἀναγκαῖος, ὅπου καὶ σήμερον.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ⓜ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Ζευλῶν ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ ἰβάντο. Κόττω, ἐξ ὧν γινώσκω τὸν ξύλου, διὰ διακρίνω γινώσκω.*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λουῖρα, κουλλαῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Λουῖρα.*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Ἀπὸ τοῦ 1925.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Πειραδάρει κ.τ.λ.

Τό « Τσάκμι » ήτοι ή ζωνδυοίει θαρή
του ξημερμίνου (« ζέμινου »), πρὸς ἀσθενείαν
(« κάρματ ») ἀγρόν ήτο παί ήται.

1) Τό « μαπίστρε » ή « γυέρμα » λυεὶς δερματίνη,
πλάτων ής 4 ήναστον, ή ήν λήνον, ήφαντομύη ήπι
της πέφαρη παί ήγγίς των αλφειν παί ματαζήρηνα
ή τα άνα τα κελύειν του ζωου. Δια του στοματου
του αγρόν διέχεται ή ήχι μεταρριμύ εαβδος παχου
πρὸς 6 ήναστον. (φέ) παί αναγρόν μίμωδ, ήτις
προδένεται ή τα άνα τα, ως άνω, ζωοιδος, δια του
άεφαρη παί ήνωλον οδώνηιν, πρὸς παντή τιθάσειν,
του ήποστρηου.

« Ευασιένδη ή θωεὶς φέρε ή ήχι δύο κείνοσ με-
ταρριμύς, ή παή οδοίον προδένεται τα

2) « χαλίναρια », ήτοι δύο οχοκία, άτινα, διεχδ-
μετα ήν των κείνων της

3) « λιμαειάς » (αυτή άπομαίεται ήν δύο ήρριφο-
εδα ή μεταρριμύ εαβδυ, προδένεται ήνωδη παί
άκων δια παρηά παί ήφαντομύη ήπαγα-
μομύον με παγαμύά άμαρη, ήπὸς ήρριφοείη,
ήθερον δερματίνον) παί των κείνων του

4) « βαμαραή » (ή παταμύη του ήρι ήνω;
ή άνω ήν ή των δερματίνη παί ήπιμύη, ής
θήμα ήνω ή παώ, ή ήφαντομύη ήπι της
εάχης του ζωου, φέρε ήθερον δύο ήπαμύμύη,
ματαζήρην (τα « χαλίναρια ») ή τα ήλιο-
τα ή « ήρολα ή ή ήρολα ή » του άθερον,
ή ή προδένεται. Δύ ήπαμύηται ήό μύμωδ του οχο-
νίου, ήπα άφήνεται τουτο χαγαμύμύον, « μύό « κο »,
« ραβυαριόμένο ».

Από δύο γάνηος, θήματη \cap , ήνατιώδην της ζα-
μαρη ή ήνωδεται τα

5) « ήρτεούδία », ήτοι δύο ήνωσοι, μύμωδ κεί-
του 2,5 - 3 μ. ματαζήρηνα ή το

6) « φαράρη » , όταν ήνωμύηται ήν μύμωδ ήνω,
ή κείνωσ ήρωή άμαρη ήνω παθημύμύη
ή ήνω ήνω « κλα ή » ή ή κείνω « παρηά »,
μύμωδ κείνω 50 ήναστον. παί παχου 5-6 ήναστο-
στον, φέρον ή ή ήνω ήνω, ή ήνω ήνω, ήτοι δύο, δια
του ήνωδην του ήνωδην, παί ήνω, δια του ήνωδ-
ήν του μύμωδ του ήνωδην.

./.

Φάκας
Ηλίας
ΔΙΔΑΚΤΑΛΟΣ
ΜΑΙΟΥΤΑ ΕΛΛΗΝΟΙΣ

ἐννέχει 2

της 6ης σελίδος

Ἐάν τα ἔργα μὴ εἶναι ὅσοι (καὶ ἢ πλείονες
πῶς ἢ οὐκ εἶναι ἢ συνδεδεμένα), τὸ «φαρμα-
κεία», ὅπου αἱ ἀγνοεῖς γαργαλιῶται ἐν τῷ ἀ-
ριστοῦ «γόνιμ», ἐπισημασμένων ἐκαστῶν τῶν

7) «παλαιόγασ», σπαρτιοειδῶς, ἐν
τῷ «φαρμα», μίσησ ὅπως διαγραφῶν πλείων.
Ἡ «παλαιόγασ» ἀσπάζεται, ἐν τῷ ἀριστοῦ τῶν ἀ-
ριστοῦ, τὸ ὅπου καὶ εἶναι.

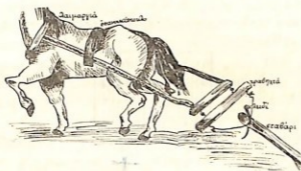
Ἡλίας
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΑΘΟΥΣΑ ΕΒΛΙΣΤΟΝΟΣ
Φίλας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... 2 (λαμαριὰ).....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας : Π. αὐτὸν... δ... ἀνδρῶν... δ... ἰδιουκτησίας τοῦ ἀγροῦ... Ποιὲ γυναῖκα...

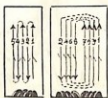
β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... ἰ. δ. ε'... ἡσυχῆ... 1. 2... μ. ε. ε. ε. ε. ε. ε. 6

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 ... ἰ. δ. ε'... ἡσυχῆ... 1. 2... μ. ε. ε. ε. ε. ε. ε. 6
 ἐξ πρῶτου πτωσίν, μεθ' οὗν ζευγνόμενα βοῶν, πρὸς δύνανται ἐν μόνον ἄροτρον εἰς τὰ ἀερέατα ἐν τῷ τῶν βοῶν. Τὸ ἄλλο κατευθύνεται μετὰ τῶν βοσκῶν « ἀξιάλῃ »

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Πρὸ τοῦ 1920, ὅτι, διὰ τῶν ἀροσίων, ἐκμεταλλοποιούν-
 ται μόνον βόεις, καὶ ὄργωμα ἐκτείνονται ἀπὸ τὸ ἄκρον
 ὄσον α, εὐεχίμικαι ὅτι καὶ ἀήμερον
 ... τὸ ὄργωμα ὄμως μὴ ἀνοίγεται ἀπὸ
 τὸ ἄκρον β, τὸ ἐπιπέδον διὰ σταυροῦ
 ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορῆς ἢ σποριῆς, ντάμις, στασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

καὶ τίνας αἰτίαις γίνεται
 ἐν «σποριῆς»

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν

... με ἀνοίγεται ἢ με βλάστη ἀφανῆ, ἀφ' ὧν ἐμφανίζονται ἢ σποριά με βλάστη «ντραβηπλιά»

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον;

... ἡσπ. ἐξ τῶν τῶν κ.λ.π. χωρῶν
 ἐν ἐπελάθει οὕτως

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

... ἡ μὲν εὐθείαν γραμμὴν ἀροσίων ἢ ἄλλων, με πλάγιον τῶν ὑνίσων ἀνοίγεται πλάγιον, πρὸς τὸ ἄκρον

Πρό του 1930, διά τῆς ὁποίας του οἴου ἔγινον
5-6 ὄρηματα. Ταῦτα ἤρχισαν ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου
ἢ φεβρουαρίου, ἐν ἑξαετον μῆνα, ἐπὶ τοῦ Αἰγυπ-
του, διότι " τὸ χωράφι, καίονταν ἀπὸ τὸν ἥλιο "

Ἐπειτα, τὸ χῶμα νὰ εἶναι τόσον ἀφραγτό, ἐξ ἑπι-
μύου που " νὰ φικιάν, τ' ἀρχιδία φουλιὰ " ἢ
Ἡ φραβίς αὐτὴ ἐξηγῆται οὕτω: Οἱ ἀφραγτοί, κατ' ἐ-
μῖνον του χέρονος, πῆν τῆς οὐμεῖας " βραυί, " δὲ
ἔφερον περιβιεῖδα, " παχταρόνι, " τινὲ δὲ φουρα-
νῆσαν, ἢ " τῆιποῦνι, " ἐνδύμα καὶ ὑπονον μῶρις τῆς
γλωττοῦς, μόνον. Ἐάν ἐμαθῆντο δια' νὰ ἀναπαυθῶν
(μαί τὸ " στανροπόδ' " ἦτο τὸ, οὐνεξ " κατεῖδ' ")
τὰ ἀποκρυφα, μίση του ἀνδρὸς, ἢ μὴ περιβιζήμι?
να δ' ἐξίρη ἐνδύματος, ἐνύρον ἦτο να ἀφραγτοῦν,
τὸ ἀποκρυφα, τῆς ὑποραφῆν τῶν, οὐνεξ, δὲ ἢ
οὐδὲν, ἐάν τὸ χωράφι δὲν ἦτο " ἀφραγτό. "

Ἡ ἰδία ἀεροςίς ἔγινετο καὶ διὰ τῶ ἀραβοῖζον.

Τὸ πρῶτον ὄρημα " καμάτ' " ἐλέγχετο ἐκίεμα,
τὰ ἀμωροῦντα τὸ πρῶτον ὄρημα " διάβαμα, "

Κατὰ τῆς πρῶτης ἡμέρας τῆς ὁποίας οὐδὲ ἐ-
δανίζετο παρὰ τοῦ ὁποῖου ἢ τῆς οἰκογενείας του,
εἶα " νὰ μὴ φύγη τὸ κῆμα, τὸ εἰζιμὸ, "

Ἡ με δευτέρου, τὸ δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς
ἀπὸ τῶν φραβί. Ἐπὶ τῆς ἐκαρμυμῆτος αἰεὶς ἐπιτυχῆ
καὶ πῆσεν νοήματῶς.

Ἡλίας φάκας
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΙΣΟΥΡΑ ΕΛΛΗΝΟΙ

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ἐξ ὄλα

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

1/δὲ ἐνημεμένον σπέρμα

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἀκαδημία 3-4 ὀργώματα ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

καὶ ἐπίκεινται ἔχον τὴν γνώμην ὅτι ἐν ἔτῳ ἀρκεῖ.

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; 1/δὲ ἐνημεμένον, τὸ ἀναφερόμενον ἐξ τῆς 1) πλείωσιον.

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Μόνον τὸ "επιροσάκι" κατὰ

τῶν εὐαρεῶν τῶν θίτων ἀπὸ τὸ μαζάκι, ἐξ τῶν ἀραβῶν ὄσπων.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

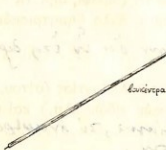
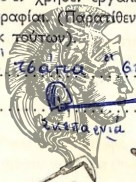
Μέ τιν "ἀξιάλ" ἢ "ξυλαϊδερο", ἢ τοι ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶ εἰσδοτ, ἐπί ξυλί-
νῃ, ἢ ἢ καυκίω ἐκονιζομένη βουκίερα.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Γίνεται σβάρνισμα με ξυλίνην ἢ σιδηρᾶν εἰσδοτ τὸ χωραφί που ἰσπίδεν με βίτον. Διὰ τὸν ἀραβόειτον πρὸς και μινά τῆν εἰσδοτ τῶν.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Γίνεται με τσαπί ἢ βιεπαρνια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπί κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἢ σβάρνα ξυλίνη, εὐκρυμίνην
ἐν δύο τιμακίω τῆςου πρᾶγιν, φιδόν-
των 3 ὀπᾶς, εἰς 2 διαπερῶν κίετρα

3 ἴνῃ, κῆθῆτα πρὸς τὰ πρῶτα. φέρει ἐμπροσθ
εἶναι δὲ πρῆμῆν με μῆδον λυκτεία ἢ "βου
αἰχρίας κρᾶνιάς (κρᾶνιάς τῆς ἀρ. φ. ενος).

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) Ὁ λιθάρης
 «λιθάρης» χρησιμοποιεῖται διὰ γένεση, ἐπὶ ἐπιφανοῦς ἐδαφῶν.
 Ἡ «κασκελιά» δὲ ἐν γένεση ἐπιφανοῦς ἢ τραχιῶν.
 Ἡ «καρτερία» δὲ διὰ τὸ ἐπιφανοῦς τῆς γῆς.

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Ἄκρ' οὐδένος βοηθεῖται

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΑ ΜΑΘΗΤΑ ἢ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

«μπροχάβα» ἢ «παῖνες» μαζομέν?

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφῆς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ΜΕ. εὐθὴν τὰ «γυμνά» τὰ ἔρχον ἐφόρα. Σανὰ δὲν ἐπιφανοῦς κίχου τοῦ 1950. Διὰ τριφύλλι καλλιερχοῦνται παχίκα καὶ ποτὶ βίκα χωράφια.

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. ... ἐξ ἑκτατοῦ τῶν 1936 ἐξ ἑκτατοῦ καὶ ἄλλων φωνῶν με τὴν τῶν 20 π.α.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατέ τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Ὁ βίβλος μὴ εὐλ "Ζέ-
 ζημα" καὶ τὸ "δρεπάνι", (ἴδωσον), ἢ τὰ εἰκονι-
 ζόμενα: Μὴ μασδύνει ἐ' ἀράβειτος, ἢ τὸ
 ἡ. κατ' οὐδέ μινον... σχεδίαζε ζα ζυμα

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζῴων· (βλ. παραδείγματα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν).

... Ὁμαλή, ἢ ἢ κλονιζομένη κλονιζομένη, χειρὶ
 κοσσοῦται μόνον διατῶν κοσσῶν τριφυλίων ἢ βανοῦ...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

... ἡ χειρολαβὴ αὐτὴ μόνον ἐπιτηθήσεται νὰ παλα-
 σσηκεται εἰς τὸν ἐργαστηρίου ἐξ. τοῦτο ἐτο-
 ποδισθῆτω πρὸς τὸς.

Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἵνα κωλυθῆται (καὶ μέλει
 αἰμερον "βραχιόλα" ...

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ... *Μέχρι τον 1950... οι... χυφταί... (ειδικά φουφούρι, οι λιγάρηνοι και "χαρμιάδες"; στην ον. επομένη ονομασία του εμπροσίου, αλλά περιηλίου, έχοντας στείρα).*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Παλιὸν ἐφίετο δ. δρεϊκίον... δι' ἐκρίζωσης τῶν σταχυῶν. Τοῦτο συνδυάζεται καὶ ἐπιπλέον μὲν διὰ τὰ ρεβιθία, τὰ κουνιά, τὰ σουσάμι, τὴν εἶβην, τὴν φακίαν καὶ τὰ μωτζέζια.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον, ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Πρὸ του 1950, ἐπιπλέον ἐχρημάζονταν ἄχρως, ὑπερζωο "εὐρεΐα", ἐν τῶν δὲν θερίζονται ἐξ ἑτο 20-50. ἔμπαρτα μίτρον*

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ... ἴδιοι ἀποθέτουν τὰ δράγματα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς).....

Ἦν 3-4 κοφίς, κερμὸν κερμῶν χερικῶν, τοποθετοῦνται ἕξ μαζί, μίαν φοράν, ὁμοιοκέρως καὶ αἱ στάχυες βλέπουν πρὸς τὰ ὄπισθον, δηλ. κατ' ἀντίθετον διευθύνσιν, τῆς πορείας τῶν δρεϊκίον, καὶ μάλιστα πάντοτε ἀριστερὰ του.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές.

Χερίε' και' χερσούχα

γ. Οί θεριστάι.

1) Ποίοι θερίζουν : άνδρες και' γυναίκες ; Ύπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)

θεριστάι, οί ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου και' ποιοῦν ; *θερίζουν ἄνδρες
 και' γυναίκες μαζί. Πρὸ παντὸς χρόνου. Παλαιό-
 τερον, πρὸ χρον. 1940, μερικοὶ ἄνδρες ἀπικνεύ-
 σθησαν δια' θερισμὸν ἀπὸ τῆν δεξιάτων, καὶ
 νῦν ὡς αὐτοὶ νοί. αὐτοὶ ἀπὸ τὰ... και' ἀριε', και'
 συμφορῆν τῆν ἐκείνην.*

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας και' τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*Ἡ ἀμοιβή και' οὐκ εἶναι με ἡμερομίσθιον εἰς
 χρῆμα... μετὰ παροχῆς φαγητοῦ, τετρα-
 κῆς και' ἡμέρα.*

"Μεροκάματο και' φικί"

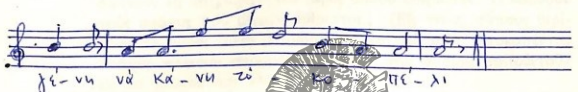
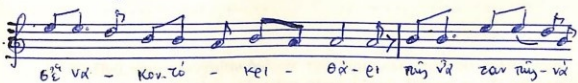
3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναίκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται

κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῆ ἡ μέση των) ; *ἔφερον εἰς τὴν
 ἀριστερὰν παρμηρὴν και' παραμαρτῆν.*

*και' πρῶτην ἡμέραν κατ' ἀριστερὰν τῶν
 "λέξιμα" ἐπισημαίνον τὸ πρῶτον (εἰς τὸ στήν)
 ἀπὸ τῆν μέση, μὴ τυχόν και' ἀντιθέτων εἰς
 τὸν θερισμὸν ἐγκνόν τινὰ και' παρὸν τὰ πόνια
 τῆ και' τὰ πονηρὰ - ἀνωτ' αὐτὰ και' πρ-
 οσοδον τὸν θερισμὸν.*

Ἐρωτηματολογίου σελίς 15, παρ. 6

καὶ ἑνὸν ἐπισημαίνω, ἀλλὰ τὴν περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ θρησκείας, πηλασὶ τὴν θρησκείαν καὶ ἀφήνον ἐπὶ τὸ μέγεθος αἴθερος ἐν γῆρα (ἢ τ.μ. περίου) ἀδύνατον. Τὸντο εἶδη εἶπον ἐπανουδῶς (ῥαθία καὶ πορείαν ἰδέσασθαι) τὴν ἀδύνατον τοῦ προσηγομένου καὶ ἔμιν τὴν θρησκείαν ἀδύνατον τὸ μακρὸν ἄσμα, τὸ μέγεθος τοῦ ὁποῦν δὲ ἡμῶν εἶσα καὶ ἀποδύω παρατὰ ἀπαικῶν καὶ μουσικῶν :

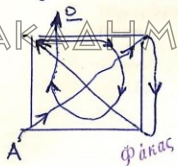

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Θεῖον καὶ τὸν ἄσκησον.

ἄλλα, κατὰ τὴν ποσὴν τοῦ ὁρατοῦ :

Ἄλλας ΔΙΑΔΙΣΚΑΛΟΣ ΜΠΟΥΛΑ ΕΛΛΙΣΤΟΝ

Βουρζουπῶνα σείριζε, εἶς ἐνὰ κούρ κειδεῖ. σείριζε παρὰ μίτε καὶ τυχουστουδεῖ. Κραμασῶντις ἀπῆρασι, εἶμιε καὶ τὴν εὐδαῖ.

Ἄλλοι :

Βουρζουπῶνα δῆριζε εἶς ἐνὰ κούρ κειδεῖ σείριζε, ζεσεῖριζε κούρ κειδεῖ μὴ νταῖ. Κραῖε μὴ θραῖα μὴ κραῖε, πῶς νδ τὸ δειῖον. ἔμιν, θραῖα μ, εἶμιε, ἦν δὲ ἐπὶ δειῖον (δῖς) ἦν δὲ ἐπὶ δειῖον.

Οἱ σταχου, καὶ ὄμιν ἀσποῖ, ἐξ ἀθῆνα σταροῦ, ἀβῆντο " κατὰ πῆλα ". Οἱ πορμῖνοι ἐβῆντο σταροῦ, ὅτις ἐβῆντο ἐπὶ καὶ δικῶν " θκούχι, καὶ μνηφροῦ εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδη, μνητὰ τὴν εἰχά : " εἶς καὶ μνηφρῶ, ἀφῆντιός, μὴ χεῖρά μί τὸν χρόν, πῆρῶσῶρον, παρῆντιο ἔμιν " εἶμιε " κριτόμας ". Ὁ σταροῦ εἶδη εἰς τὴν ὄμιν καὶ ἐβῆντο εἰς τὸν κειδεῖ.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

ὡς πρὸς τὴν ἀνεφορμωσίαν οὐδὲν ἐπιμαρτυροῦνται
 εὐδίδετο : Πουὶ δὲν ἀρχίζαν ἀπὸ τῆς Τρίτης

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτὰ.

.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουں ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάρον τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου πλάσσει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

.....
 ἔθιμον ἔθιμον ἔθιμον

.....
 ἔθιμον ἔθιμον ἔθιμον

.....

.....

.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουں οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....
 Ἀμέσως, μετὰ τὸν θερισμὸν, ἀνεβλήθη ὁ δέσιμος " μπαλατζής " .
 Πουὶ δὲν ἀφῆνοντο ἀλλοτεὶ στάχυες ἐν χερσὶν δια τῆς δουλείας, εὐδὲ ἀνεβλήθη (θεσπίασιν.)

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Κατ' ἀπειρῶν μινδῶν

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρού κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

Μετὰ τὴν θανάτῳ

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

- 1) Ἐσυνηθίζετο πλαισιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανό, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Μικροί, τοῦ 1890, δὲν διατρέφοντο μὲτὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα, ἐντὺ τῆς "Κούσπας",
 παραχρῆστον τῆς ἀλίεως τῶν θινεφίτων.
 Ἀπὸ τοῦ 1950 κ. ἔ. ἐξενικίθη ἡ διατροφή,
 ὅπου ἀναδείχθη τὸ ξηρὸν, καὶ μὲ ξηρὰ χόρτα
 παραχρῆστον τῶν χιμῶνων.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Δὲν ἐθερίζετο σανὸς πρὶν τοῦ 1950 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μια' το 1950, όπου εγινε η απο-
 εα και πω, εχμα θανων το χωροσ αλλη-
 ται με τον κωσων. Ανάλογα και μακρυ-
 νη του ηγην ηρεμιασ δια τα ζυρανιά ημι-
 σθη, μακρυ και εα. Αποκοις και εσπικουζ αρα
 και ηντοσ σπαρα η κροαη.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά τών δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εις ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εις τὸ ἄλωνι, εις τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Από ἀκίμαθεν ἀκικουλιωντο εἰς τὸ ἀλ-
 νι, ὅπου εἴντοσ και αἰς. Δημωνιά.

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σαρὸν;
 ἢ ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ὁ χωροσ ἀμακτο "ἀλὼνι". Τα' κροαη εἰ-
 μια δματια εἴντοσ δημωνιά.

3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι;

Ακίμαθεν. Ἦτοι δὴ εἰχε κροαη εἰς κροαη
 εἰς ἄλλο κροαη και κροαη εἰς κροαη
 ἀλὼνι κροαη δημωνιά.

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποῖαν θέσιν;

Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ και εἰς ἀπο-
 στασι. Κροαη. Πλείστον, ἀπ' ἀλὼνι, εἰς
 δὴν "Ποταμιά", - 18 - εἰς ἀλὼνι.

- 5) Τό άλώνι άνήκει εις μίαν μόνον οίκογένειαν ή εις περισσοτέρας ; εάν τούτο άνήκει εις πολλές οίκογενείας, πώς γίνεται ή χρησις του, δηλ. με ποίαν σειράν και επί πόσον χρόνον ;

Εξ. μιαν.

- 6) 'Από πότε άρχεται τό άλώνισμα και πότε λήγει ; Όταν δ. άνω-
 νιθμω ήγιντο με' τα' τώα, ήρχιζε τιν ζαν άνθιστον,
 κεινον, και δειρμιη. και μιντα.
 7) Είδη άλωνιων (ανάλογως της κατασκευής των) π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον εκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 έστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν εκάστου και παραθέσατε σχε-
 διάσμα ή φωτογραφίαν αυτού)

Χωματάλωνο, έπι κεινον και στοργυλον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πώς επισκευάζεται τό άλώνι εκάστου έτος πρό της έναρξεως του
 άλωνισμού (π.χ. του χωματάλωνου : καθαρισμός αυτού και
 επάλειψις του δαπέδου και του γύρω τοιχώματος, όπου υπάρ-
 χει, με πηλόν εκ χώματος ή συνήθως δια μείγματος κόπρου βοών
 και άχύρων) . . . Άρχη ήγιντο . . . έκεινο . . . του . . . δα-
 πεδου με' κοπριω ήργυριον . . . ύστερ . . .

.....

- 9) 'Η ως άνω προετοιμασία του άλωνιου και ή έναρξις του άλωνι-
 σμου γίνεται ώρισμένην ήμέραν και ώραν ;

Που, με η' άρχη το χειμαδιον
 και εις οιδιθη' ουκ ωσαν ης ημιας

- 10) Πώς γίνεται ή τοποθέτησις εις τό άλώνι των δεματιών, όπου
 υπάρχει άλωνόστυλο, ως και τό άπλωμα των σταχύων πρός άλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

..... Ποιὰ δὲν ἔχει μισοτηνίτην ἀμυνή.....
..... Σωγῶ.....
.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχῶν διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου δύλιος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχια.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;
 Ἐκκίτην ἀπὸ "2-3 ἡμέρ. νύχτα", ἢ τοὶ μὲ-
 ροὶ τῶν 3ην μηχανοκίνητων καὶ διωκτικῶν πα-
 τῶν καὶ ἰδίαν κίβησαν ἀπαξίαν καὶ φορ-
 τῶν, καὶ ποιῶντες. Πολλὰ ἐν ἰδιωτικῶν
 καὶ ἐ. ἀγροικῶν καὶ ἰδίω ὀσταχῶν καὶ
 ἐπιτηθῶν.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): τὸ "θ. κούλι", δ. κούλι, τὸ μαρπαχά, τὸ γεωργί, τὸ παραδί, τὸ τραβηχτά, τὸ ἄρση, τὸ παρῆ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

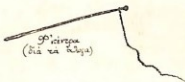

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; .. Ν. δι. καὶ. αὐτὸ. ἡγεῖται. "μ. κούλι"

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἢ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....
 ἢ α. κ. 1.

15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντα καθ' ήμέραν

..... *Στρώμα*
έν βρεγμα ήλωνίζου καθ' ήμέραν

16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθούν δια να άποχωρισθούν τά άχυρα από τον καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

..... *Στρώμα*

17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδικά του ζώα ή ύπηρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικά άλωνιστά (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. πασιπνήδες, καλούμενοι άλευναραίοι και άγωγιατες), οι όποιοι είχαν βόδια ή άλογα και άπελάμβανον τον άλωνισμόν

..... *Πάντα εί' ήσαν με' ίδικά*
και υποζύγια

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπηρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τους στάχυσ' π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

..... *σχ. 1*

19) 'Ο κόπανος ούτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τό σχήμά του ;

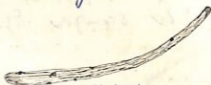
.....

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου; (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

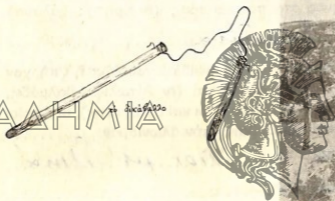
..... φακῆς, ρεβιθῶν, γρυκαλῶν.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα μικρῶν σπυρίδων δημητριακῶν...

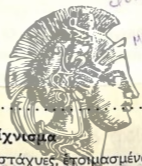
Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῆ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτὰ; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

Χαίρεις ἀγωνιστικῆς μηχανῆς ἐπὶ τῆς Μαρζοῦζαν
ἐργε καὶ πρῶτον ἐξ 1935. Μαρζοῦζαν ἀπορῶν
ἐξ ὁ ἰδιουσίτη, ἐπὶ Τριανάθου - βασιλίου.

Ἡ μηχανὴ αὐτὴ ἀπινυκίζου ἐν δύο ἀγρονομί-
ταιν. τὸ πρῶτον, τὸ παρῶν καὶ αἰνῶν, δὴ ἦτο
διακόσον τοῦ θυμῶντος δούσεωσῆσθ, μετὸν ἐφα-
ρεθὸν καὶ μέσων, πηρανομήτων τειχόν. Ἐπεσοδ-
εῖτο μετὰ πρῶτον. Ἡ δὲ νῦν, ἡ περὶ αἰνῶν
ἐπὶ τὸν ἀγρὸν τοῦ γένου, ἐστὶν ἐπὶ αἰνῶν το-
κον, ἐπὶ ὅν ἐφερωτόμο ἰμά. Διὰ τὸν ἰμάτῃ τῶν
ἐπινυκίω τὸ ἔκαστον μηχανῆσθ, τὸ ἀγρονομίον,
ἡ "παζόσθ", γερουσίη, ἡ ἐπὶ ἔκαστον
διὰ σταχίον (δουμάτιον, ἐπὶ ἢ ἀφαιρέτω τὸ δι-
μα, διὰ τὰ μὴ "μινοκίον".
ἔχει ἰδιουσίτησθ, δὴ ἐπὶ τὸν ὄσθιν (αἰνῶν ὁ
οἶτη, αἰ γοίται ὄσθιν καὶ τὸ ἔκαστον

Φάκας
Ἰλίας
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΑΘΟΥΑΛ ΕΛΛΙΣΤΟΝΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μετὰ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

τὸ ἐν γίνῃ προῖον τοῦ ἀγρονομίου ἐπὶ γέρο
"λαμνί", ἡματῆσθ καὶ τὸν ἀγρὸν
ἡ παπαλ, τὸ παρῶν ἐπὶ, τὰ φουάσι, τὸν
Θιαοῦτα (φουάσι).

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσθ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

.....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

... Ἦν ἐν γένει προϊόντων ἀλωνισμοῦ ἐπέγραψα
 " λειῶμα " ... φραζήσαντες καὶ τὸ ἀρτίον
 ἢ παρὰ τὸ μαρτυροῦν τὸ φωνάει, τῶν
 θρινάκια (φουμάλι).

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

..... *καρφυλὸν καὶ φκιδάρ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναικᾶ εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..... *ἄνδρες καὶ γυναῖκες πρὸς εἰδικὸν ἔθιμον ἔ-
κιστος*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

..... *τὰ παραμένοντα τεμάχια ἀπὸ σταχίων
μετὰ τὸ λίχνισμα λέγονται "κόμπια".
Ἐπιπλέον εἰσπτολεῖ εἰς τὸ ἐθῆμον ἀ-
λωνι, ἀπὸ ἀποχωρισμοῦ τοῦ καρποῦ.*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνηθίζεται τοῦτο

.....

.....

.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ πεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνονται τὰ ανεμίσματα περὶ τὴν ἀραιὴν αἰθέρην, καὶ "δερμόνα" καὶ δριμόνα μετ' ἔξερσιν, ἢ ἔξερσιν μικροῦτον διακροτήματος ὀπῆς, τὸ πῶσιμον.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσμα, ἀποβαρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρον; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

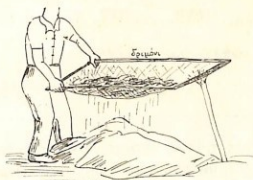
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο πάλαι δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀρούροσ

νων μετ' ὀπῆς διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τύπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

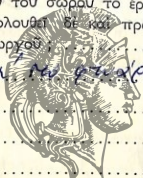
(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....
.....
.....
.....
.....

7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

ἐξ αεροῦ, μὴ ἐν φερέτρῃ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....
.....
.....

8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....
.....
.....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

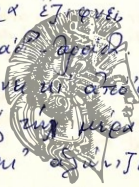
Πρό του 1912 (έτη απηνυμωσίαις με ευείδην με
Μισοίνα Βορείην Εργάτος) ἀποχώρα εἰς τοῦ ἀγῶνος ὁ
δυναμίστη. Ἐὰν δὲ πρὸ ἰσχυροῦ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἰδι-
αι συνηθίη ἢ ἀμύραν τῶν δυναμίστη, ἔσται ἐπι-
τῶν αἰεὺς τῶν. "βούλα" του (ὑπερακτινί βα-
νίς, φέρουσα τὰ ἀρχικά του Ὀνομαζομένη μὴ
του ἰσχυροῦ ἔχουσαν τὸ δῆμο του. ὡς μετῶν
πῶν ἂν χεῖρε, πρὸ "καθαροῦ" (ῥύτινα αὐτῶν,
εὐροστῆρον, χυεπτιμώπιση 12 διαδῶν πλείον.

Ἐὰν ἔμνη ὑπόλοιπον αἰετος, τὸ το εὐμωστῆ
μετὶ τοῦ "χυαριπρῶν", πλείον ἰδίᾳ παρα-
σκευῆ, χυεπτιμώπιση 2 διαδῶν.

Φάκας
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΑΘΟΥΛΑ ΕΡΑΣΤΕΥΣ

με ἴσον ἀπὸ πιζάρι (πύξος ὁ κάδαυ).

Πεντὶ δαμάρι εἴφενε
τὰ πύξ' ἀρῶν ἀσῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κι' ἀπὸ ἴσων ἢ ἀπὸ σπινθε
τρεῖς ἀρχαίᾳ τῆς μεία
Κι' ἑρεῖται με' ἀδῶνται

τρία πινάκια εὐάρι.

Ἐνα χρονοτοῦβι, τὸ δουεῖ
τ' ἄλλου τοῦ πάει σὺ μῦρον.

Τοῦ τριτου, πού τ' ἀπόμενει
τὸ πάει σὺ παζάρι.

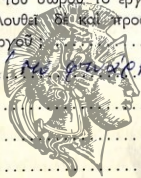
Κι' βγαίν' οἱ λίκους, πού μεία
τὸν τρεῖς τοῦ γουμαρι.

Λέγε!.. βακαρῶν μ', } Δηλ. ἔστω-
πάει τοῦ γουμαρι μ'. } χρεῖτο περι-
εῶθεν, οἷον
'Ηλίας Φάκας } θ' κνέζ' κ' μβα-
νεν, ἐπ' ὤρωσ,
τὸ βᾶμα.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΑΘΟΥΛΑ ΕΡΑΣΤΕΥΣ

κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

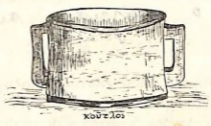
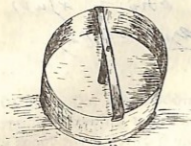
Παραϊότερον (τις ἔχει ὁ θεριμὸς καὶ γνήσις ἢ
εὐμορφιὴν καὶ εἶδος ἀνεπιτήδειον διὰ τὴν δεξι-
ἀκτινοειδῶν μικρομυϊκῶν) δια τὰ πικρὰ καὶ
πικρὰ ἀνεπιτήδειον ἢ ἄλλο διαμέρισμα πλε-
ρεῖ τοῦ ποσοῦ αἱματὸς τοῦ γνήσιου,
κατὰ τὸν δοκιμασιολογικὸν καὶ καρπὸν ἐξ ἀφρο-
τραπηδοσῶν τὸ μακρὸν, τὸ μέγιστον δὲ
ποσοῦν ἔχον διαφέρει τοῦ ἑν δὲ 32 πρὸς
θεριμίου ἀποσυρίτου:

Ἄφρον^ε ἢ Γιάννης καὶ κριφιά
μὴ πᾶναι τοῦ γιθαίρι.
Φυαίνει ἀγίερ' ἀπὸ καρ' διὰ (καρδιάν)
μὴ ἴσον ἀπὸ πιζάρι (πίξος ὁ ἀδάμαγ).
Πεντὶ δακτύλι ἐξ ἄφρον^ε
τὰ πῖντ' ἀφρον^ε ἀφρον^ε
καὶ ἀφρον^ε ἴφρον^ε καὶ ἀφρον^ε ἀφρον^ε
τρεῖς ἀφρον^ε τῆς μερ^ε
κι δεῖτε μὴ ἀφρον^ε ἴφρον^ε
τρεῖς πινάμα εὐαίρι.
ἓνα χρουτοῦσι, τὸ δουβεῖ
τ' ἄλλου τοῦ πᾶ^ε στοῦ μέρου.
Τοῦ τρίτου, ποὺ τ' ἀπόμεινε
τοῦ πᾶ^ε στοῦ παζάρι.
Κι βγαίν^ε οἱ λίκους, ποὺ μετὰ
τῶν τρεῶν τοῦ γουμαρι.

Λέγε!.. βακαρδαι μ', } Δη. ἔστω-
πᾶ^ε τοῦ γουμαρδαι μ'. } χωρεῖτο περι-
εῖθεν, οἷον
θὰ κνέξκ' με-
νεν, ἐπ' ὤμα,
τὸ εἶγμα.

Ἰλίας Φάνης
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΑΘΗΤΑΙΣ

χωρητικότητά του εις οκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;
 α) τὸ παπαδιάτικο, *ἐπὶ πλείονος ἀριθμοῦ ἀπὸ τῶν ἀλώνων.*
 β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *α* *α* *α* *α* *α* *α*
 γ) τὸ γυφτιάτικο,
 δ) τὸ ἀλωματάτικο κλπ. *Ποῦν δὲ κατεβήθησαν*

ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΤΡΗΤΙΚΑ ΤῶΝ ΔΕΛΦΙΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μετράτων δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηεῖας) *ἐξ... καὶ... ἀμφορέων... (πιθῶνα ξύρινα, ἐρροθυμῖα)... σκαί... ἀνχι... ἐπιπέδι... ἐξ... τοῦ... ἀμφορέων... σκαί... ἀμφορέων...*

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... Παι. ἢ. τῶ. Διακιδαν...

... ἢ. ἀκρωτῶν. Λοιπὸν ἢ. ἀπὸ. διὰ. τῶν.

Σταχιδέον, τὴν κοιλίαν κατ' ὀκτώδην, ἢ. ἑξάδην.
διωκῶν, ἢ. γὰρ. μεγαλῶν, κατ' 4-5 δειξῶν.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... Πάσαι. ἡμετέρας. ἀπὸ. τῆ. ἀγῶν.

... ἢ. ἀνεμαῖον. καὶ. παρὸ. σπῆρας.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΘΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... τῶν. παρεκκοπῶν. τῶν. χειρότερων. γίνωνται.
(χειρὸν. κατ' ἄνω. ἀνεμαῖον) καὶ. τῶν.
παρεκκοπῶν. κατ' ὀπίσθεν.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

... Τῶν. νύκτων. ἢ. ἑσπερας. ἡμετέρας.
καὶ. ἢ. ἀπὸ. ἀπὸ. τῶν. χειρῶν.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..... *φωτιά, φωτιά*

β'. 1) Ποιοι άναίτητον τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος; ...

..... *Παιδιά, ηλιμια, μυχρι 15-16 ετων*

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος;

..... *Τα' παιδια ηζειπτον ξύλα, ματα' δέματα, από τα
οίμια, άδισυριου*

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

..... *φίεον μεδ' έαυτω συνιδου, μιαν βέρσαν, μιαν
μωρ 2-3 κ., και κρατουν, ανα' ότι ειναι το εν
άκρον και φέρει άρμωσαν. φιεον τα ξύλα με
αυτω φωνη και άδοντες "κολαχα - κολαχα"*

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εορτία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

.....

.....

.....

.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερήσ)

..... *Πηδων μεμωι και ευχια,*

..... *επισης δια' να' εθιωξισον της αει-*

..... *αν, και ανδρειωθουν των*

.....

3) Τί καίονται εις τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εις τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Ἡλιασ φάμας]

Διδάσκων

Ἡ ἐπιλογή αὐτῆς γένητο ἀπὸ τῆς ἑμ
μικρῆ τῆς 16ης Σεπτεμβρίου 1970

Ερωτηματολογίου σελίς 32, παρ. 5

Κατά τὴν παραμονὴν τῆς Χειροτονίης (ἢ 3 ἡμερῶν), ἀφοῦ ἀμνηστῶσιν τὰ γραπτά ξέλα (ἴδε' βελ. 31, παρ. 3), ποιεῖ ἀνάφη ἢ φωτιά, ἣς φρονιζοῦται μίχει πρῶτα, διὰ τὸ εἶδεν ἢ Παναγία καὶ τὸ γινώσκειν τὸν Χριστοῦ, ἐξ ἀνανόητος διαστήματα καὶ ἐν χορῶν ἄδον τὸ ἀκώσθον :

Κό- λυ - ντρα	κου - λή - ντσι - νικ
Σουρ - βα - λιά,	Βα - ει - λω - νικ
Χριστῶ . γι - ννί	τι εὐ - μη - ρα
γιννέ - τι κί	βα - ρτι - τι - τι
ζαῖν οὐ - ρα - ναι	μη - γαι - νει
Τὰ δι - κό	νικ εὐκ - ταν
εὐαί - ταν κί	φρα γμαί - ταν
Τὰ εἰ - ὄν - ρα	ῶα γμαί - ναν .

Κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς Ἀποκριτῆς, ἐξ τῆς φωτιᾶς ἄδον, ἡς ἐπὶ τὸ κοῦν, τὰ καὶ εἰς τὴν καταρτήρησιν (ἀκαταρτήρησιν) εὐλλαβιζόμενος καὶ ἐπὶ τὸ μέλος, το-υτιζόμενος εὐθυμίαν ἐπισημνῶν, ἐξ τῆς χειροτονίης ποιεῖ τὰ ἑξῆς :

Που' εἶα - νά	μπεί μπεί μπεί	Που' εἶα - νά - θαν
Σε' Ἀρ-χι - δία	μπεί μπεί μπεί	τις κί - γαί - λισ
		κα - λου - γέροι κί
		Σε' Ἀρ-χι - δία - κού

τις φου - τιά,
 Ἄ - που - κεί,
 κα - λου - γέρι
 τὴν κί - λή κ.τ.λ.

Ἐπειρον : Πῶς σταθμίζον τὸ πιπίει, καουχεῖς κί καουχέροι,
 Μὴ τοῦ γόνάτου τοῦ τριβαν κί τοῦ χέρι τοῦ σταθμίζαν.

Ἰλίας Φάκας κ.τ.λ.
 ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
 ΜΑΘΥΛΑ ΒΑΣΙΛΙΟΝΟΣ